

Important Questions Class 9 Sanskrit Chapter 9

पर्यावरणम्

प्रश्न 1. किं सर्वेभ्यः पुष्पाति प्रकृतिः? (What does nature provide to everyone?)

उत्तर : इयं सर्वान् पुष्पाति विविधैः प्रकारैः, सुखसाधनैः च तर्पयति। (It nourishes and satisfies everyone with various resources and means of happiness.)

प्रश्न 2. प्रमुखानि तत्त्वानि पृथिव्याः च अस्याः भवन्ति? (What are the primary elements of the Earth?)

उत्तर : पृथिवी, जलं, तेजः, वायुः, आकाशः च अस्याः प्रमुखानि तत्त्वानि। (The primary elements of the Earth are earth, water, fire, air, and space.)

प्रश्न 3. कैः आपणीयं पर्यावरणं रचयन्ति मानवाः? (How do humans create their immediate environment?)

उत्तर : प्रमुखानि तत्त्वानि मिलित्वा वाऽस्माकं पर्यावरणं रचयन्ति। (By combining primary elements in various ways, humans create their immediate environment.)

प्रश्न 4. किं पर्यावरणं नाम अनेन प्रविष्टं लोकः? (What is the name of the environment entered by this description?)

उत्तर : आविष्यते परितः समन्तात् लोकः अनेन इति पर्यावरणम्। (The environment entered by this is called "paryāvaraṇam" that surrounds the world.)

प्रश्न 5. धर्मः किं रक्षति? (What does righteousness protect?)

उत्तर : धर्मो रक्षति रक्षितः इत्यार्षवचनम्। (Righteousness protects the one who protects it.)

प्रश्न 6. केषु प्राणिषु रक्षणीयाः जलचराः च अपि?

(Which living beings, including aquatic creatures, should be protected?)

उत्तर : कुक्कुर-सूकर-सर्प-नकुलादि-स्थलचराः, मत्स्य-कच्छप-मकरप्रभृतयः जलचराश्च अपि रक्षणीयाः।

(Terrestrial animals like dogs, pigs, snakes, mongoose, and aquatic creatures like fish, turtles, crocodiles, etc., should also be protected.)

प्रश्न 7. प्रकृतिः संरक्षणाय यतते? (Does nature strive for conservation?)

उत्तर : अस्ति। (Yes.)

प्रश्न 8. प्रकृतिकोपैः जनः किं कर्त प्रभवति? (What do people do in response to environmental crises?)

उत्तर : नाशयति। (They cause destruction.)

प्रश्न 9. मानवस्य मङ्गलम् कुत्र? (Where is the well-being of humans?)

उत्तर : समन्तात् लोके। (Everywhere in the world.)

प्रश्न 10. प्रकृतिः रक्षितं भविष्यति? (Will nature be protected?)

उत्तर : अस्ति। (Yes.)

प्रश्न 11. जनाः नद्यां जलं निपातयन्ति? (Do people pollute rivers?)

उत्तर : अस्ति। (Yes.)

प्रश्न 12. पर्यावरणरक्षणं धर्मस्यैवाङ्गम्? (Is the conservation of the environment an aspect of righteousness?)

उत्तर : अस्ति। (Yes.)